

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Informatienotitie ter voorbereiding op de Rond de Tafel met als thema landbouw op 27 januari 2022.
Zaaknummer	4439-2022
B&W vergadering	18 januari 2022
Portefeuillehouder	dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Behandelend ambtenaar	Leonie van Dam en Birgitte Keijzer telefoon: , e-mail:

Kennis te nemen van

De stand van zaken van het dossier stikstof en de informatie over ontwikkeling van landbouw en buitengebied in Raalte en Salland als voorbereiding op de raadsavond van 27 januari 2022.

Inleiding

In oktober 2021 heeft u een laatste informatienotitie over het dossier stikstof ontvangen. Op 2 september 2021 bent u in de Rond de Tafel nader geïnformeerd over de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof in Salland. Daarbij hebben we ook aangegeven de informatienotities aan de raad ongeveer 1x per kwartaal voort te zetten. Daarnaast bent u 15 juni 2021 en 19 oktober 2021 via een informatienotitie geïnformeerd over de stand van zaken van het programma De Kracht van Salland.

Op 14 oktober 2021 heeft uw raad een motie aangenomen waarin wordt opgeroepen de agrarische sector te steunen in het vinden van nieuwe verdienmodellen en de klimaattransitie. Op 27 januari 2022 is een in een Rond de Tafel gepland waarin u nader over de uitvoering van de motie en de toezeggingen genoemde aspecten wordt geïnformeerd. (Zie Bijlage 1 bijgevoegde memo aan de agendacommissie).

Omdat de opgaven in het buitengebied, de transitie van de landbouw en het stikstofdossier nauw samenhangen en het geheel complex en veelomvattend is, willen we u alvast informeren over de actuele stand van zaken over deze onderwerpen vooruitlopend op de Rond de Tafel. Met deze informatie notitie informeren we u daarom over de verdere voortgang van het stikstof dossier en gaan we ook nader in op een deel van de toezeggingen op het gebied van stikstof en landbouw.

Kernboodschap

Ontwikkelingen vanuit het Rijk voor de stikstofaanpak

Op 15 december 2021 presenteerden de samenwerkende coalitiepartijen van het Rijk hun coalitieakkoord. Hierin was ruimschoots aandacht voor de landelijke stikstofopgave en op welke wijze het Rijk er de komende jaren mee verder wil. Hieronder een aantal belangrijke elementen van de voorgenomen stikstofaanpak uit het akkoord;

- *Een versnelling; de doelstelling die voor 2035 in de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering was opgenomen, wordt naar 2030 gehaald. Dat betekent dat al in 2030 50% van de stikstofgevoelige natuur in Natura2000 gebieden onder de kritische depositiewaarde moet zitten.*
- *Het Rijk is van plan hiervoor 25 miljard euro vrij te spelen.*
- *Er komt een minister van Stikstof en Natuur.*
- *De stikstofaanpak moet vorm krijgen in een gebiedsgerichte aanpak waarbij alle overheden samenwerken met de gebiedspartners.*

- *Maatregelen moeten in samenhang worden gebracht met andere opgaven als klimaatadaptatie en water(kwaliteit).*

Uit het coalitieakkoord blijkt dat het beoogde kabinet kiest voor een brede meer integrale aanpak, die zich niet alleen richt op stikstof, maar ook op de (Europese) normen en opgaven van de waterkwaliteit, bodem, klimaat en biodiversiteit.

De punten uit het coalitieakkoord worden de komende tijd nader uitgewerkt. De verwachting is dat hierdoor in het eerste kwartaal van 2022 meer duidelijkheid komt over wat deze beleidsvoornemens betekenen voor de gebiedsgerichte aanpak stikstof en de gebiedssamenwerking zoals deze in Overijssel en Salland al bestaat.

Provincie Overijssel en stikstofaanpak

Statenbrief stand van zaken aanpak stikstof 5 schakels

In Bijlage 2 [Brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten](#) wordt voortgang weergegeven van de provincie op de stikstofaanpak van de Provincie Overijssel. De voortgang op de vijf schakels: de bronmaatregelen, natuurversterking, vergunningverlening, toezicht en handhaving, verdeling van de stikstofruimte en de gebiedsgerichte aanpak stikstof zijn hierin weergegeven.

Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)(Stikstof) Salland

Inmiddels is de fase van de gebiedsanalyses afgerond. De gebiedsanalyses geven voor elk GGA gebied aan waar, op basis van de data die eerder dit jaar zijn verzameld, in de regio kansen en knelpunten liggen als het gaat om stikstofemissiereductie. Gedeputeerde Staten heeft als bijlage bij een Statenbrief de analyses ter informatie aan Provinciale Staten aangeboden. Deze stukken zijn te vinden bij de brief aan Provinciale Staten en op de website van de provincie. De gebiedsanalyse Salland is ook afzonderlijk, als bijlage 3, bij deze informatienotitie opgenomen. De gebiedsdata krijgen een aantal keer per jaar een update en ook monitoring van de stikstofdepositie en natuurkwaliteit is een aandachtspunt.

De analyse is de opmaat naar de op te stellen gebiedsagenda die in de loop van 2022 gereed moeten zijn. Bij het maken van de analyse is nog niet expliciet rekening gehouden met het Rijksbeleid. Dit omdat er tijdens het maken nog nauwelijks zicht was op de aard en omvang van de bronmaatregelen die het Rijk wil inzetten. Inmiddels is dat wat veranderd sinds het nieuwe coalitieakkoord o.a. met een meer integrale aanpak. Ook vanuit de gebiedsprocessen in Overijssel en vanuit de gebiedspartijen in Salland is aandacht gevraagd voor een meer integrale aanpak en een aanpak van onderop.

In het eerste kwartaal van het komend jaar wordt toegewerkt naar uitgangspunten voor het opstellen van gebiedsagenda. Naar verwachting is er dan ook meer duidelijkheid over wat de opgave en inzet vanuit het Rijk betekenen voor het vervolg van de gebiedsgerichte aanpak. Hierover zullen wij u blijven informeren.

Zoals in de Rond de Tafel van 2 september 2021 toegezegd zal er op 27 januari 2022 wederom aandacht zijn voor de ontwikkelingen van de Gebiedsgerichte Aanpak Salland (vooral ook rondom de natuuraspecten van de gebiedsanalyse). De provincie organiseert begin 2022 enkele webinars om het verdere proces toe te lichten. Op 27 januari worden ook de ontwikkelingen van Salland Loont en de eerste stappen naar een gebiedsaanpak nader toegelicht.

Gemeente Raalte en de landbouw

Uitvoering Motie steun boeren gemeenteraad 14 oktober

In de met algemene stemmen aangenomen motie van de gemeenteraad op 14 oktober 2021 wordt het college opgeroepen: "De agrarische sector in Raalte te ondersteunen in de zoektocht naar verdienmodellen voor een gezonde bedrijfsvoering, waarmee ze dus een fatsoenlijke boterham kunnen verdienen en tevens bijdragen aan de klimaatdoelstellingen."

We zijn als gemeente één van de vele actoren in het landelijk gebied. Ook Europees, landelijk en provinciaal wordt er beleid gemaakt waartoe we ons verhouden. Binnen de mogelijkheden die we hebben, faciliteren we als gemeente de landbouwsector. Conform onze Omgevingsvisie bezien we het buitengebied als geheel, waarvan de

agrarische sector een belangrijk onderdeel is. Een overzicht van activiteiten is weergegeven op de website van Raalte. [Buitengebied | Gemeente Raalte](#). Dit doen we voor de sector:

- Inzet en ondersteuning in de samenwerking binnen het netwerk De Kracht van Salland en het netwerk Salland Deal. Inzet op communicatie en kennisdeling op verschillende thema's. Financiering van projecten en activiteiten via het Leaderprogramma en de reserve Kracht van Salland. [De Kracht van Salland | De Kracht van Salland](#)
- Adviserende ondersteuning van het initiatief Salland Loont als vervolg op het project Land van Waarden ([LandvanWaarde – Natuur in bedrijf](#)) en het [onderzoek van de Rijksbouwmeesters voor een New Deal tussen boer en Maatschappij](#). Op 27 januari wordt de gemeenteraad in de Rond de Tafel hierover nader geïnformeerd. In Bijlage 4 vindt u alvast het projectplan Salland Loont waarvoor bij het Rijk en provincie subsidie is en wordt aangevraagd. Dit om een verdere ontwikkeling te kunnen maken met de opzet van het model van Salland Loont.
- Innovatieprogramma Regio Zwolle en voortgang Agro en Food programma. U wordt hierover nader geïnformeerd bij een bedrijfsbezoek in februari 2022 aan de Green East.
- Bijdragen aan gezonde bedrijfsvoering door onder andere het faciliteren (aanvragen en adviseren) van kavelruil projecten (o.a. rondom N35, in het gebied Wijhe, Lierderholthuis -Laag-Zuthem en samen met de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe Kavelruil Salland.
- Informeren agrarische sector met nieuwsbrief eind 2021
- behoefte van agrarische sector peilen: in gesprek over diverse onderwerpen met agrarische sector op 19 januari 2022 (Bijlage 5)
- Ondersteuning van individuele ondernemers in ontwikkelingen op het bedrijf en welzijn gezin door inzet van de contactpersoon buitengebied en de erfcoaches. [Contactpersoon buitengebied gemeente Raalte | Gemeente Raalte](#) en [Erfcoach | Gemeente Raalte](#)
- Ondersteuning in ruimtelijke ontwikkeling van het bedrijf door de ruimtecoaches. [Wat kan ik met mijn vrijgekomen \(agrarische\) gebouwen/erf doen? | Gemeente Raalte](#) en [Veel gestelde vragen over inwoning | Gemeente Raalte](#)
- Actieve ondersteuning in aanpak en financiële ondersteuning in de sanering van asbestdaken. [Asbest | Gemeente Raalte](#)
- Actie vanuit de aanpak Veilig Buitengebied waarbij we ondernemers informeren over veiligheid in het buitengebied o.a. voorkomen van criminaliteit. [Samen sterk in het buitengebied | Gemeente Raalte](#)
- Informatieloket in de ondersteuning van energieopwekking via het energieloket [Samen elektriciteit opwekken | Gemeente Raalte](#)

Verkenning rol en prioriteiten integrale (gebiedsgerichte) aanpak buitengebied

Verder verkennen we ook binnen de gemeente de meer integrale aanpak van de opgaven in het buitengebied. Dit is breder dan alleen de transitie van de agrarische bedrijven, maar gaat om de integrale transitie van het buitengebied waar gewerkt wordt, maar ook gewoond en gerecreëerd. Een goede combinatie en balans van deze verschillende functies is van belang voor alle inwoners en bezoekers van onze gemeente.

In de omgevingsvisie is de integrale transitie van het buitengebied als belangrijke kernopgave aangegeven. Dit willen we ook verder in gaan vullen, ook richting het Omgevingsplan. Dit gaat samen met andere majeure opgaven (woningbouw, energietransitie en beheer bestaand stedelijk gebied) de komende jaren inspanning vragen. De verdere invulling van onze rol en inspanning hierin zal daarom nog verkend en ingevuld moeten worden. Hierbij kijken we ook naar de samenwerkingen in Salland en binnen de regio Zwolle. En hoe en welke rol wij kunnen en willen vervullen in de gebiedsgerichte aanpak die vanuit rijk en provincie waarschijnlijk nog meer vorm gaat krijgen.

Toezeggingen aan de Raad

Toezeggingen Rond de Tafel 2 september

Op 2 september 2021 is naar aanleiding van een vraag van de fractie van het CDA aangegeven dat het college beziet of er mogelijkheden of kleine maatregelen (nog niet bewezen aanpak/technieken) als pilot in een vergunning meegenomen kunnen worden.

Reactie:

Wij hebben op dit moment weinig invloed op de wettelijke bepalingen die de regelingen van stalsystemen en/of stikstof reducerende technieken op bedrijfsniveau. Wij zien wel dat zowel provinciaal en landelijk er diverse regelingen en mogelijkheden zijn of ontstaan om experimenten in dit kader uit te voeren. Voorbeelden hiervan zijn het provinciale expert en innovatieteam dat is ingesteld (zie statenbrief) en de innovatiesubsidies die in het kader van de landelijke aanpak stikstof zijn opengesteld. Wij staan dan ook zeker open voor innovatie en experiment, waarbij wel de juridische zekerheid en haalbaarheid natuurlijk altijd afgewogen moeten worden. In het kader van de rechtszekerheid en het belang voor de ondernemer zelf en die van de omgeving.

Toezegging 14 oktober

Kracht van Salland

De fractie van Gemeentebelangen heeft gevraagd om de bijeenkomst over verschillende onderwerpen waar de gemeente mee bezig is in het kader van de landbouw (zoals Leader en ervencoaches) van 13 september 2021 te herhalen.

Tijdens de Rond de Tafel van 27 januari 2022 zal aandacht gegeven worden aan deze aspecten. Waarbij we vanaf 2022 de inzet van de contactpersoon buitengebied voor 16 uur per week structureel gaan continueren en ook de inzet van de erfcoaches van de provincie wordt in 2022 voortgezet en samen met de provincie gekeken wordt hoe ook deze inzet de komende jaren kan worden voortgezet.

Ten aanzien van de Kracht van Salland wordt in het kader van de nieuwe Leader periode vanaf 2023 een nieuwe gebiedsvisie voor Salland voorbereid in 2022. Hierover wordt u nog nader geïnformeerd.

Inbreng via VNG

De fractie van het CDA heeft in de raadsvergadering van 14 oktober verzocht aan het college om de inbreng gemeente via VNG wordt geleverd ten aanzien van de agrarische sector.

Namens de VNG-Overijssel neemt wethouder Wagenmans deel aan de klankbordgroep Landelijk gebied van de VNG. Hier wordt op diverse dossiers, zoals het Nationaal Programma Stikstof en Nationaal Programma Landelijk Gebied input gevraagd die de VNG bij de ministeries, waaronder LNV, inbrengt.

Daarnaast is wethouder Wagenmans als één van de vier vertegenwoordigers namens de gemeenten lid van het netwerk "[Samen Werkt Beter](#)" in de provincie Overijssel. De landbouw is ook vertegenwoordigd in dit netwerk. Ook hier worden actuele ontwikkelingen in het landelijk gebied besproken en kan de gemeente direct haar inbreng hierover geven. Via het platform Ruimtelijk Domein van de VNG-Overijssel wordt terugkoppeling gegeven en inbreng gevraagd op actuele onderwerpen. Ook ambtelijk zijn er op dit gebied diverse korte lijnen met de ambtelijke netwerken van de VNG (werkgroep Landelijk gebied en Agrarisch Netwerk) en de ambtelijke werkgroep van Samen Werkt Beter. Hier wordt informatie wordt opgehaald en kan vaak in een relatief vroeg stadium inbreng worden gegeven op toekomstig beleid en nieuwe regelingen.

Voor het Leaderprogramma is de Leadercoördinatoren vanuit Salland nauw betrokken bij Landelijke ontwikkelingen voor een nieuw Leaderprogramma voor de periode 2023-2027 in het kader van het Nationaal Strategisch Plan in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid.

Vergunningverlening en projecten

Op vergunningverlening en projectniveau zien we op dit moment op het gebied van stikstof lokaal nog geen directe knelpunten. Wel zijn we scherp op de mogelijke ruimte die de ambities op het gebied van woningbouw, bedrijventerreinen en infrastructuur ontwikkeling nog kunnen gaan vragen. De ontwikkeling van stikstof(doelen) banken door de provincie(s) waarin stikstofruimte waarschijnlijk tijdelijk 'geparkeerd' kan worden, volgen wij dan ook met belangstelling. Hierover verwachten wij binnenkort meer duidelijkheid.

Vervolg

Op 27 januari wordt u nader geïnformeerd in de Rond de Tafel.

Voor het overige blijven we u met informatienotities informeren over de voortgang van De Kracht van Salland het stikstofdossier en blijven wij u informeren over de verkenning van de aanpak buitengebied in de gemeente.

Communicatie

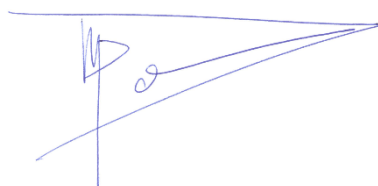
Via www.overijssel.nl/stikstof, <https://www.aanpakstikstof.nl/> en <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/> kan actuele informatie worden verkregen over het stikstofdossier.

Specifiek voor de agrariërs in de gemeente is op 19 januari 2022 digitaal een agrarische avond (zie bijgevoegde uitnodiging) en is eind 2021 een nieuwsbrief verzonden (zie bijlage 5).

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema

Bijlage 1: Memo aan agendacommissie

Bijlage 2 Gebiedsanalyse Salland

Bijlage 3: Statenbrief provincie Overijssel 27 december

Bijlage 4: Projectplan Salland Loont startup fase 2022-2023.

Bijlage 5: Agrarische nieuwsbrief december en uitnodiging agrarische avond op 19 januari 2022